DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.

N°. 49. **Zondag 25 en Maandag 26 November.** **1855.**

Uitgever : **C. H. SUSAN, Jr.**, te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten : **M. Schooneveld & Zoon**, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau : Jan-Hendrikstraat, N°. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.
Abonnementsprijs voor 3/m. **ƒ 4.50** ; franco per post **ƒ 5.50**.
Advertentiën van 1—6 regels **ƒ1**. Voor elken regel meer **15 cents** ; behalve **35 cents** zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van **ƒ1**, het zegelgeld daaronder begrepen.

Reglement op het Beleid der Regering in de Nederl. West-Indische Koloniën en Bezittingen.

Het ontwerp van wet, houdende vaststelling van dat reglement, is dezer dagen, met eene uitvoerige Memorie van Toelichting, aangeboden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Wij geven daarvan, wegens de hooge belangrijkheid van het onderwerp, een geleidelijk en beknopt overzigt.

De verdeeling der Ned. West-Indische Koloniën, in 1845 tot stand gebragt, is bij het nieuwe ontwerp behouden, zoodat men ook voortaan zal hebben twee gouvernementen: 1o. de kolonie Suriname; 2o. de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba, St.-Martin, St.-Eustatius en Saba. Beide deelen worden ieder door een Gouverneur beheerd. De vereischten, om Gouverneur te worden, de eeden, die hij moet afleggen, de algemeene verpligtingen, welke hem zijn opgelegd en de bevoegdheden, toegekend: dat alles komt, over het algemeen, overeen met gelijksoortige bepalingen, die ten vorigen jare door de Wetgevende Magt voor den Gouverneur-Generaal van Ned. Oost-Indie zijn aangenomen. Volgens art. 5 wordt de Gouverneur tevens bijgestaan door een »adviserenden Raad«, bestaande uit drie, door den Koning aan te wijzen in de Kolonie aanwezige hoofdambtenaren. Die Raad heeft den gouvernements-secretaris tot secretaris; komt bijeen, zoo dikwerf de Gouverneur het noodig acht, en wordt, des noodig, door hem aangevuld door andere ambtenaren, of officieren van zee- en landmagt tijdelijk in den Raad te roepen.

In den tegenwoordigen vorm van het West-Indische bestuur wordt, overigens, bij het wetsontwerp, omtrent een der hoofdbeginselen verandering voorgesteld.

Toen in 1816 de W. Indien onder het Nederlandsche gezag werden teruggebragt, ging men van het stelsel van bestuur af, dat sedert het octrooi van 1682 in de Kolonien was gevolgd, en een vertegenwoordigend stelsel van bestuur was. »Wel werd bij de regeringsreglementen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 14 September 1815, no. 58, aldus laat zich omtrent dit hoogst gewigtig punt de Mem. van Toelichting uit, in iedere kolonie een hof van politie daargesteld, doch zonder medewerking van de ingezetenen; voor de eerste maal werden de leden door den Gouverneur alleen benoemd, en vervolgens uit nominatien van drie candidaten, door het hof zelf aangeboden. Nog grooter waren de afwijkingen bij de invoering in 1828 en 1832 van nieuwe regeringsreglementen: bij het eerste werd de wetgevende magt, onder voorzitterschap van den Gouverneur-Generaal, opgedragen aan eenen Hoogen Raad, bestaande uit vier bezoldigde hoofdambtenaren, bij het laatste werd de Gouverneur-Generaal alleen wetgever, onder verpligting nogtans om het advies in te winnen van eenen Kolonialen Raad onder zijn voorzitterschap, zamengesteld uit twee bezoldigde hoofdambtenaren en zes door hem, uit nominatien van drie candidaten door den Raad aangeboden, benoemde ingezetenen.

De verdeeling dezer bezittingen in het jaar 1845 in twee gouvernementen had nieuwe wijzigingen van het regeringsreglement ten gevolge, doch het sedert 1832 gevolgde stelsel bleef onveranderd. Hoewel de achteruitgang der West-Indische bezittingen, waartoe verschillende oorzaken hebben medegewerkt, geenszins kan worden toegeschreven aan het daar gedurende de laatste veertig jaren gevolgde stelsel van bestuur, acht de Regering het evenwel thans raadzaam, dat bij het ontwerpen van een nieuw reglement op het beleid der regering tot die instellingen worde teruggekeerd, waaronder deze bezittingen bloei en welvaart gekend hebben.

De Regering zegt daartoe te gemakkelijker over te gaan, omdat de gesteldheid onzer West-Indische bezittingen aldaar niet eene even krachtige centralisatie van magt vordert, als in Nederlandsch Indie, ten einde het gezag te handhaven tegenover de inlandsche bevolking. De inheemsche of oorspronkelijke bevolking toch is er nagenoeg verdwenen en verdrongen door twee klassen van vreemde herkomst, namelijk blanken of Europeanen en Afrikaansche negers, benevens de afstammelingen van beide deze categorien. Welligt zou hier eene derde klasse kunnen worden genoemd, namelijk de vrijgelatenen en kleurlingen, meestal afstammelingen der beide anderen, doch deze sluiten zich aan bij de blanken en maken met hen als het ware ééne klasse uit.

De betrekkelijke verhouding dezer bevolking levert voldoende waarborgen voor de handhaving van het wettig gezag, en mag onder deze omstandigheden met eenige gerustheid worden aangenomen, dat de medewerking der ingezetenen in de regeling hunner belangen op het lot der West-Indische bezittingen en kolonien eenen heilzamen invloed zal kunnen uitoefenen.«

Het tweede hoofdstuk (artt. 14—33) van het aangeboden wetsontwerp is dan ook gewijd aan de regeling der zamenstelling en der bevoegdheden van het vertegenwoordigend ligchaam, onder den naam van *»Kolonialen Raad.«* Ook nu bestaat er een zoodanige Raad, maar, bij vergelijking met art. 2 van het Surinaamsch reglement van 1832, blijkt het, dat bij het ontwerp een geheel ander ligchaam wordt bedoeld. Gelijk reeds gezegd is, wil de Regering, ten aanzien van den Kolonialen Raad, terugkeeren tot hetgeen krachtens het octrooi van 23 September 1682 bestond.

Die raad zal bestaan uit twaalf leden, bijgestaan door een griffier, dien de Gouverneur benoemt. De leden van den raad worden gekozen in de kies-districten, waarin de kolonie verdeeld wordt, door de meerderjarige ingezetenen in het volle genot der burgerlijke regten en betalende in de directe belastingen eene som, die, overeenkomstig met de plaatselijke gesteldheid, doch niet beneden het bedrag van *f* 20, noch boven dat van *f* 60, en een bij algemeene verordening vast te stellen kiesreglement zal worden vereischt. Uit art. 19 van 't octrooi van 1682 blijkt, dat destijds *alle* ingezetenen het regt van kiezen hadden; de Regering maakt evenwel bezwaar, om in de koloniën een *suffrage universel* in te stellen, waar dat zelfs niet in het Moederland is ingevoerd. De leden worden gekozen voor den tijd van drie jaren; jaarlijks treden vier leden af, die herkiesbaar zijn. Zij genieten geene bezoldiging. De raad biedt den Gouverneur twee lijsten van drie candidaten aan tot vervulling van de functiën van president en vice-president; de Gouverneur kiest uit die lijst. Om lid te zijn van den Raad moet men: 1o. Nederlander zijn, of in eene Nederl. kolonie geboren, en het vol genot der burgerlijke regten bezitten; 2o. den ouderdom van 25 jaren bereikt hebben en minstens 2 jaren in de kolonie woonachtig zijn geweest; 3o. het koloniaal kiesregt bezitten. Het lidmaatschap is onvereenigbaar met de betrekking van krijgsman in werkelijke dienst en van geestelijke of bedienaar der godsdienst. De eed, dien de leden afleggen bij de aanvaarding hunner betrekking, is geschoeid naar dien, voorgeschreven voor de leden van den Raad van Ned. Indië.

De bevoegdheden en verpligtingen van den Raad zijn hoofdzakelijk de volgende:

Hij onderzoekt de geloofsbrieven zijner nieuw inkomende leden en beslist de geschillen, welke aangaande de geloofsbrieven of de verkiezing zelve oprijzen. De leden zijn niet geregtelijk vervolgbaar wegens de adviezen, door hen in de Vergadering uitgebragt. De Raad mag niet beraadslagen of besluiten, zoo niet meer dan de helft der leden tegenwoordig is. [Het ontwerp zwijgt er van of de vergaderingen zijn geheim, dan wel openbaar.] De werkzaamheden van den Raad worden door een, door den Koning bekrachtigd reglement van orde geregeld. Hij vergadert ten minste eenmaal 's jaars, en zijne gewone vergadering wordt in de maand April geopend. De Gouverneur heeft het regt, om den kolonialen Raad te ontbinden, mits binnen 3 maanden tot de verkiezing van een nieuwen Raad worde overgegaan. Hij is bevoegd een of meer commissarissen te benoemen, om in zijnen naam in den Raad zitting te nemen met eene raadgevende stem. Door den Raad worden, op voorstel van den Gouverneur, de vereischte ordonnantien vastgesteld ten aanzien van alle onderwerpen, waarvan de regeling niet door de wet is geschied of moet geschieden, waarin niet door een Koninklijk besluit is voorzien, of waarvan aan den Koning de regeling niet is voorbehouden. De jaarlijksche begrooting der koloniale inkomsten en uitgaven wordt, op voordragt van den Gouverneur, door een kolonialen Raad vastgesteld, die tevens de afgesloten rekening der koloniale inkomsten en uitgaven over elk dienstjaar ontvangt en daarover verslag uitbrengt. De begrooting, zoowel als alle ordonnantien, vereischen de bekrachtiging des Konings, alhoewel de Gouverneur het regt heeft ze in werking te stellen. Omtrent alle maatregelen van inwendig bestuur is de Gouvern. gehouden de, daartoe betrekkelijke, voorstellen te doen aan den kolonialen Raad.

Het *derde* hoofdstuk regelt de bevoegdheid en de pligten van de Regering in de West-Indische koloniën en bezittingen. In dit hoofdstuk vindt men terug het meerendeel der bepalingen, die voorkomen in het *tweede* hoofdstuk van het Reglement op het Beleid der Reg. in Ned. Indië. Het bevat voorschriften, ten aanzien van de verhouding van den Gouverneur tot den adviserenden raad, en van zijne magt om algemeene veranderingen in werking te brengen, en handelt verder over de afkondiging van verordeningen; de vormen, daarbij in acht te nemen; de bevoegdheid van den Gouverneur, om, wegens gewigtige redenen, de afkondiging of uitvoering uit te stellen van wetten of Koninklijke besluiten, of deze in dringende omstandigheden geheel of gedeeltelijk buiten werking te stellen; de verantwoordelijkheid van den Gouverneur en zijne aftreding in geval van vervolging; de regeling van het opperbevelhebberschap der zee- en landmagt; de voorziening in gevallen van oorlog en opstand; de verwijdering van personen, die voor de rust gevaarlijk zijn, en de vormen, daarbij in acht te nemen; de benoeming, het ontslag en de bezoldiging van ambtenaren en officieren; het regt van gratie en dispensatie; het verleenen van zeebrieven en het heffen van belastingen en de uitgifte of den verkoop van gronden.

Bij het *vierde* hoofdstuk (*Algemeen Bestuur*), wordt aan den Koning de bevoegdheid gelaten, het algemeen burgerlijk bestuur zoodanig te regelen, als dit blijken zal noodig te zijn, en wordt tevens een »controleur van finantiën« aangewezen, »belast met het toezigt over het beheer der koloniale geldmiddelen, en over de verantwoording der rekenpligtigen.«

Het *vijfde* hoofdstuk handelt over *districts-besturen*, waarin de regeling later bij algemeene verordening zal worden vastgesteld.

Het *zesde* hoofdstuk is aan de *Justitie* gewijd. De hoofdbeginselen, in dit hoofdstuk nedergelegd, stemmen grootendeels overeen met die, welke voorkomen in het Vde hoofdstuk van het Reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië. De regtspraak in burgerlijke en handelszaken, alsmede in strafzaken, berust op algemeene verordeningen, zoo veel mogelijk overeenkomende met de in Nederland bestaande wetten; de in Nederl. bestaande militaire strafwetgeving is op de militairen in W. Indië toepasselijk. Niemand kan van zijn eigendom worden ontzet dan ten algemeenen nutte, op de wijze bij algemeene verordening bepaald en tegen voorafgaande schadeloosstelling; de koloniale Raad verklaart vooraf, dat het algemeen nut de onteigening vordert. De regterlijke magt wordt alleen uitgeoefend door regters, bij algemeene verordeningen aangewezen. Niemand kan tegen zijn wil worden afgetrokken van den regter, dien algemeene verordeningen hem toekennen. Alle tusschenkomst van de Regering in zaken van justitie is verboden. Het geheim der, aan de post of andere instellingen van vervoer, toevertrouwde brieven is onschendbaar, behalve op last des regters in bepaalde gevallen. Geenerlei straf heeft den burgerlijken dood of het verlies van alle burgerlijke regten ten gevolge; verbeurdverklaring der goederen, den schuldigen toebehoorende, is verboden. De teregtzittingen zijn openbaar en de vonnissen worden in het openbaar uitgesproken. Geen doodvonnis mag worden uitgevoerd zonder bekrachtiging van den Gouverneur. De leden der regterlijke magt worden door den Koning benoemd en ontslagen en kunnen alleen met hunne toestemming in eene andere betrekking overgeplaatst worden.

Het *zevende* hoofdstuk handelt *»van de ingezetenen.«* Ook hier vindt men de hoofdbepalingen terug, die voorkomen in het IIIde hoofdstuk van het reglement op het beleid der Regering in Ned. Indie. De vrijheid der drukpers wordt ten volle erkend, volgens het voorschrift van art. 8 der Grondwet, en is derhalve niet beperkt gelijk in Ned. Indie; datzelfde heeft plaats met betrekking tot het regt van vereenigingen en vergaderingen. Ten aanzien van de slavernij vinden wij de navolgende bepalingen:

1o. (Art. 106.) Op een nader te bepalen tijdstip is de slavernij in de West-Indische koloniën en bezittingen van het Rijk afgeschaft. De maatregelen tot uitvoering van die afschaffing, zoo mede de vergoedingen, welke daarvan het gevolg kunnen zijn, worden bij de wet geregeld.

2o. (Art. 107.) De slavenhandel, de invoer en de openbare verkoop van slaven zijn verboden. De als slaven aangevoerd wordende personen zijn vrij, zoodra zij zich op het grondgebied der Nederl. W. I. koloniën en bezittingen bevinden.

Met betrekking tot deze artikelen geeft de Regering in de inleiding tot de Memorie van Toelichting een overzigt van al hetgeen door haar is gedaan ter voorbereiding van de afschaffing der slavernij. Zij herinnert voorts, dat de arbeid der Staats-commissie reeds openbaar is gemaakt (zie ons n°. 47), en verklaart, dat die arbeid *weldra* met een bepaald voorstel der Regering aan het oordeel der Wetgevende Magt zal worden onderworpen. Zij voegt er bij: »Bij de belangstelling, welke het lot der slaven bij de Natie en hare Vertegenwoordigers zoowel als bij de Regering verworven heeft, laat het zich bovendien verwachten, dat de bepalingen, die tot opheffing van hunnen tegenwoor-

digen toestand zullen worden noodig geacht, zoo niet vroeger, dan toch gelijktijdig met het Regeringsreglement zullen worden vastgesteld.

»Ten blijke evenwel, dat de wil om ook in de West-Indische bezittingen en koloniën den staat der slavernij af te schaffen, haar ernst blijft, is het voorschrift van art. 106 bij dit ontwerp opgenomen, hetwelk daaruit kan worden geligt, wanneer de vaststelling van de wetsvoorstellen omtrent de slaven aan die van het regeringsreglement mogt voorafgaan.«

Naauw verwant aan het leerstuk van de emancipatie der slaven is dat, hetwelk bestemd is om een aantal ingezetenen in de Koloniën te vestigen met het doel, om den grond te bebouwen èn in het reeds bestaande èn door eene emancipatie welligt toenemend gebrek aan arbeidende handen te voorzien. De Regering doet, daaromtrent, eene mededeeling, waarvan het gewigt groot genoeg is, om hier in haar geheel plaats te vinden:

»Waar het vraagstuk der vrijverklaring van de slaven in de West-Indische bezittingen en koloniën zijne oplossing te gemoet gaat, stelt de Regering er vooral hoogen prijs op, dat zich daar een aantal ingezetenen vestigen met het doel om den grond te bebouwen èn in het reeds bestaande èn door eene emancipatie welligt toenemend gebrek aan arbeidende handen te voorzien.

»Nadat de proeve eener kolonisatie door Nederlanders, in weêrwil der daaraan van regeringswege verleende geldelijke bijdragen, mislukt was, zijn middelen in het werk gesteld om den aanvoer van vreemde arbeiders te bevorderen. Tevens wordt naar de mogelijkheid eener kolonisatie door Duitschers onderzoek gedaan. Hoewel de Commissie, daartoe uitgezonden, haar verslag nog niet heeft ingediend, zijn echter de door haar ter plaatse ingestelde nasporingen afgeloopen en wordt het in Suriname overgeblevene lid spoedig van daar terug verwacht.

»Intusschen is aan den heer Kappler, te deze ondersteund door een te Amsterdam gevestigd handelshuis, eene zekere uitgestrektheid lands, gelegen aan den linker-oever der Marowijne, afgestaan tot vestiging eener kolonisatie-onderneming.

»Sedert twee jaren met deze proeve bezig zijnde, heeft hij reeds zestig meestal Duitsche landverhuizers derwaarts overgebragt. Onder dezen bevonden zich ook twee Nederlandsche visschers-familiën, gezamenlijk bestaande uit tien personen. Aanvankelijk heeft hij zich enkel op de ontginning der bosschen en den houthandel toegelegd, doch van lieverlede zijne onderneming tot landbouw, veeteelt en vischvangst uitgebreid.

»De Gouverneur van Suriname, die deze jeugdige nederzetting menigwerf heeft bezocht, geeft zeer gunstige berigten omtrent de geschiktheid van het gekozen terrein, de doelmatigheid der inrigting en de voortdurende gezondheid van de nieuwe kolonisten.

»Tevens is door den Oud-Gouverneur van Suriname, den heer R. F. baron van Raders, bij de Regering aanvrage gedaan om eene uitgestrektheid gronds, met het doel, om zooveel mogelijk met behulp van Nederlanders, de ontginning daarvan, buiten bezwaar van den lande, te beproeven. Ofschoon op dit verzoek nog niet is kunnen worden beschikt, is de Regering echter genegen het in te willigen, wanneer het blijkt, dat de door den heer van Raders aangewezene landstreek niet zamenvalt met gronden, welke aan bijzondere personen toebehooren, of met die, welke de Staatscommissie tot het voorstellen van maatregelen ten aanzien van het lot der slaven tot verwezenlijking harer plannen heeft aangewezen.

»Eindelijk zijn van de zijde der Regering pogingen in het werk gesteld, om den aanvoer van Chinesche arbeiders in Suriname te bevorderen. In hoeverre die pogingen met het gewenschte gevolg zullen worden bekroond, is onzeker.«

Het *achtste* hoofdstuk is aan »*de Godsdienst*« gewijd. De belijdenis zijner godsdienstige meeningen wordt ieder met volkomen vrijheid toegestaan, behoudens de bescherming der maatschappij en harer leden tegen de overtreding der algemeene verordeningen op het strafregt. Voorts heeft de regering gemeend, het dienstwerk van christen-leeraars, priesters en zendelingen aan geene bijzondere voorschriften te moeten binden.

In het *negende* hoofdstuk komen bepalingen voor omtrent het »*Onderwijs*«, dat verklaard wordt te zijn een voorwerp van de aanhoudende zorg van den Gouverneur. De inrigting van dat onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, bij algemeene verordening geregeld. Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezigt der overheid en het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers. Overeenkomstig regels, bij algemeene verordening te stellen, wordt voldoend onderwijs gegeven, overal, waar de behoeften der bevolking dit vordert en de omstandigheden het toelaten.

Het laatste, *tiende* hoofdstuk, bestaat uit twee artikelen, die »*den handel* en de *scheepvaart*« betreffen. Daaruit blijkt, dat de tarieven van in-, uit- en doorvoer door de wet zullen worden vastgesteld; en dat de havens toegankelijk zijn voor de schepen van alle volken, met welke het Koningrijk der Nederlanden in vriendschap is, behoudens de naleving der algemeene plaatselijke verordeningen.

Twee »*overgangsbepalingen*« besluiten het ontwerp van wet; waarbij, o. a., bepaald wordt, dat de tijd, waarop het nieuw reglement in werking treedt, door den Koning wordt bepaald.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Bij voortduring zijn uiteenloopende lezingen in omloop, ten aanzien der zending van generaal Canrobert naar de hoofdstad van Zweden. De *Times* houdt vol dat een verbond met Zweden gesloten is. Volgens dat blad zou eene militaire overeenkomst regelen de wijze hoedanig Zweden bijstand zal verleenen in den oorlog tegen Rusland en waarbij aan den Scandinavischen staat de teruggave van Finland wordt gewaarborgd, welke bepaling bij de hervatting der krijgsverrigtingen, in het aanstaande voorjaar, zou worden ten uitvoer gebragt. Men zou zelfs het punt van het Russisch grondgebied hebben aangewezen, waar de oorlog zal gevoerd worden door de vereenigde magt van Frankrijk, Groot-Brittanje en Zweden. Dit punt zou Koerland zijn.

Eene omstandigheid moet echter niet over het hoofd gezien worden — en daarom juist wordt er geen onvoorwaardelijk geloof gehecht aan de bewering van den *Times* — namelijk, dat in het begin van den oorlog een tractaat tusschen Zweden en Denemarken is gesloten tot het bewaren van eene strikte onzijdigheid, zoodat òf Zweden dit tractaat moet opzeggen voor dat het tot den Westerschen bond toetreedt, òf Denemarken *met* Zweden het stelsel van onzijdigheid moet laten varen.

De Fransche bladen bevatten eene andere lezing. Er zou volgens deze wel te Stockholm door generaal Canrobert een verdrag geteekend zijn, maar Zweden zou zich daarin tot niets meer verbonden hebben, dan tot de verpligtingen, welke Oostenrijk in het verdrag van 2 December op zich genomen heeft. Dit is dus niet zeer veel. Ook hieraan hecht men weinig geloof. Immers het is bezwaarlijk te gelooven, dat Zweden zulk een halfslachtig standpunt zal kiezen: geen oorlog, maar ook geen vrede. Wat zou Zweden daarbij winnen? Voorzeker niets en de Westersche mogendheden evenmin.

De *Morning Post* verklaart al de geruchten nopens het tractaat met Zweden voor ongegrond en houdt vol dat, niet alleen te Stockholm nog niets geteekend is; maar dat generaal Canrobert, gedurende zijn verblijf in die stad, zich bepaald heeft bij het nagaan der militaire en maritime hulpbronnen van Zweden.

Wat de vredes-geruchten aangaat, men beweert te Parijs, dat niet alleen Pruissen op nieuw pogingen tot schikking bij Rusland aanwendt, maar ook Beijeren, en dat de Duitsche Staten van den tweeden rang voornemens zijn het Oostersch vraagstuk voor den bondsdag te brengen. De *Times* meldt, dat Rusland door tusschenkomst van den graaf van Munster uit eigen beweging den vrede zou aangeboden hebben. Het zou echter voorbarig zijn om vooralsnog veel gewigt aan al deze geruchten te hechten. Daaruit is slechts ééne zaak op te maken, namelijk, dat men den vrede gaarne zou zien tot stand komen.

Zeer in tegenspraak met deze geruchten kan beschouwd worden een berigt uit St. Petersburg van den 15 dezer, meldende, dat aldaar beraadslaagd wordt over het plan tot eene algemeene volks-wapening, welke in geval van nood onder de benaming van *derde ligting* zal plaats hebben.

Ook is men op dit oogenblik druk bezig om de jongste ligting onder de wapens te brengen.

Dat alles strekt gewis niet om aan de vredelievende geruchten veel geloof bij te zetten.

HET OOSTERSCH OORLOGSTOONEEL.

Den 19 dezer heeft een groot gedeelte van het Fransche eskader van den admiraal Bruat het anker in den Bosporus geworpen. De infanterie, artillerie en genie van de Keizerlijke garde, in het geheel sterk 11,000 man, had zich te Kamiesch aan boord van het eskader begeven, om naar Frankrijk terug te keeren. Het eskader zou den 15den van Toulon onder zeil gaan. Men zeide te Konstantinopel, dat een gedeelte van het leger in de Krim in het kamp van Maslah zoude doorbrengen.

Het berigt nopens de opbreking van het beleg voor Kars vereischt nader bevestigd te worden, ofschoon zulks dagelijks meer waarschijnlijk wordt, daar de *Presse d'Orient* meldt, dat Omar-Pacha den 27 October aan de Galsja was aangekomen; eene rivier, welke op 20 mijlen van Kalaïs gelegen is. De voorhoede zou zelfs te Okum zijn gekomen, dat is 100 mijlen digter bij de hoofdstad van Mingrelie.

GROOT-BRITTANJE.

Volgens de *Morning Post* heeft de Napelsche regering toegegeven, dat de heer Mazza, op het verzoek van Engeland, geheel van het bestuur der politie verwijderd zal worden. Deze verklaring is door Engeland als voldoende beschouwd.

— De admiraal Napier is door de kiezers van Southwark tot lid van het Lagerhuis benoemd, ter vervanging van sir William Molesworth. De raad van admiraliteit en zijn oud-president, sir James Graham, kunnen dus van nu af zich op hevige parlementaire polemiek voorbereiden, wat betreft de zeetogten in de Baltische gedaan of nog te doen.

— Het Britsche gouvernement heeft thans niet minder dan 440 particuliere schepen, namelijk 240 stoom- en 200 zeilschepen, in huur, voor doeleinden die met den oorlog in verband staan. Het betaalt daarvoor per ton 16 shilling tot 2 L. st. 15 sh. in de maand.

— De rijzing van den prijs van vele artikelen van algemeen en dagelijksch gebruik wordt thans in de Engelsche bladen veel besproken. Sommigen letten daarbij meer op bijzondere omstandigheden; zoo zeggen de *Observer* en de *Morning Chronicle*, dat de rijzing van den prijs der suiker, die sedert den aanvang der vorige week niet minder dan veertig per cent bedroeg, het gevolg was van eene speculatie van drie of vier wel bekende firma's in Londen, die eensklaps alle suiker, zoo in entrepôt als aan boord en zeilende, opgekocht en daarbij ieder 100,000 L. st. gewonnen zouden hebben. Andere bladen, zoo als de *Times*, willen de rijzing uit oorzaken van meer algemeenen, schoon niet van blijvenden, aard verklaren. De *Globe* betoogt, dat de rijzing voor een aanmerkelijk deel, namelijk voor zoo ver zij een gevolg der toegenomen goudproductie is, duurzaam zal zijn.

— Eene regtsvraag van vreemdsoortigen aard is onlangs voor het graafschapsgeregt in Exeter behandeld, namelijk of het iemand vrijstaat dieren er op na te houden, wier geschreeuw den buren zeer hinderlijk is. De aanklager bevestigde door getuigen, dat zijn buurman, Mr. Mudy, een haan heeft, die in 25 minuten 150 maal kraait. De geleerde regter besliste, dat de menschelijke natuur voor zulk eene mate van hanengekraai niet bestand is, en veroordeelde den beklaagde tot 1 shilling schadevergoeding.

DENEMARKEN.

Volgens een te Parijs ontvangen berigt is te Kopen[...] door de diplomatieke vertegenwoordigers van onderscheiden gouvernementen de beraadslaging over de Sondtol-qu[...] den 20sten dezer aangevangen. Ook Rusland was er v[...] genwoordigd, doch de Vereenigde Staten nog niet.

ITALIE.

Het regeringsblad van Modena behelst een besluit van [...] groothertog, waarbij het burgerlijk huwelijk van [...] Staat wordt afgeschaft en vervangen door eenvoudige o[...] schrijving in een register van het certificaat des past[...] die het kerkelijk huwelijk heeft voltrokken.

FRANKRIJK.

De Koning van Sardinie is den 23 dezer te Parijs gekomen en aan de Tuilerien afgestapt.

— Het Regeringsblad behelst een decreet, waarb[...] Keizer, ten einde »aan zijne dierbare en veelgeliefde [...] malin een bijzonder blijk van zijne toegenegenheid te ge[...] al de instellingen van onderwijs van het Legioen van [...] onder HD. bescherming plaatst.« Die instellingen z[...] weder den naam erlangen van *Maisons Impériales N[apo]léon.*

— Hetzelfde blad bevat eenige regelen, ter begroe[...] van den Koning van Sardinie op den Franschen gron[...]

SPANJE.

De zitting der Cortes van 16 Nov., waarin de beraa[...] ging over art. 6 der staatsregeling werd voortgezet, [...] even onstuimig als die des vorigen daags kalm en waa[...] was. De heer Rivero, die door zijne eerste rede de [...] meene aandacht wist te boeijen door waardigheid en [...] hartigheid van taal, scheen minder gelukkig te zijn in [...] antwoord van den volgenden dag. Hij heeft zich toen [...] hevige bewoordingen tegen het Koningschap uitgela[...] waardoor anderen en ook de heeren Rios Rosas, Ole[...] de generaal San Miguel gelegenheid kregen om de zaa[...] constitutionele monarchie, vooral de zaak van den Sp[...] schen troon, met warmte te verdedigen, waarbij in [...] bijzonder de twee laatste redenaars deden uitkomen, [...] het Spaansche volk den troon van Koningin Isabella n[...] vijandig is geweest.

Den 20 dezer is voorzegd art. 6 aangenomen, zoo[...] het door de commissie gewijzigd was. Volgens dat art[...] in zijn oorspronkelijken vorm, waren alle Spanjaarden [...] noembaar tot ambten en bedieningen, naar mate [...] hunne verdienste en bekwaamheid. Nu had men voo[...] steld, tot meerdere verduidelijking, er bij te voegen [...] zelfs voor hofbedieningen geen adellijke titels noodig [...] ren. De commissie van hare zijde had, om een middel [...] te vinden, voorgesteld te lezen, dat adellijke titels in [...] algemeen niet noodig zijn, zonder melding te maken [...] bedieningen bij het hof.

In weêrwil van dezen uitslag, hebben de minister [...] buitenlandsche zaken en de heer Olozaga volhard bij [...] verzoek om ontslag.

CENTRAAL-AMERIKA.

De gewesten van Midden-Amerika leveren bij voortd[...] het schouwspel van verdeeldheid, die de ontwerpen [...] Noord-Amerikaansche gelukzoekers in de hand werkt. [...] herinnert zich o. a., de pogingen, in die streken aangew[...] door den Amerikaanschen kolonel Walker. Deze gelukzoe[...] eene soort van Cortez, dien men uit het oog verloren h[...] sedert de nederlaag, welke hij in het vorig jaar in zijne on[...] neming in Nicaragua leed, beheerscht die republiek th[...] geheel en al. Geholpen door een zestigtal manschappen [...] San-Francisco geworven, heeft hij zich van Granada, [...] hoofdstad van den Staat, meester gemaakt. Dat voordeel k[...] hem slechts op een klein aantal dooden en gewonden [...] staan, en was oorzaak, dat hem het voorzitterschap aan[...] boden werd, hetwelk hij echter op grootmoedige wijze [...] de hand wees, ten gunste van een inlander, den gene[raal] Corral. De heer Wheeler, Minister der Vereenigde Stat[en] die zich belast had met de taak, om die weigeri[ng] aan den genoemden generaal mede te deelen, wer[d] door een misverstand, gedurende twee dagen gevan[gen] gehouden door de troepen van hem, wien hij het be[...] bragt zijner benoeming tot de hoogste waardigheid. D[...] eindelijk helderde zich alles op. De in parlementair veran[...] Minister, werd weder in vrijheid gesteld en een verd[rag] van vrede en vriendschap werd tusschen Walker en Co[...] gesloten. Men weet echter niet, op welke grondslagen [...] voorwaarden.

Deze expeditie en botsingen hebben invloed op de on[...] vangst van Amerikaansche schepen in die wateren. Ee[...] dezer, waarin zich reizigers bevonden, die naar Califor[nië] gingen, had te lijden door het vijandelijk vuur van een [...] fort, gelegen aan de zamenvloeijing van de rivier S[an] Juan en het meer Nicaragua. Twee personen zijn gedo[od] en de machine is zeer beschadigd.

De kolonel Kenny, die aan de kusten van Nicaragua [...] tegenover de Atlantische zee gelegen, ontscheept is, [...] eene meer rustige loopbaan bewandelen, dan zijn me[de]stander Walker. Hij heeft een agent naar de Vereenig[de] Staten gezonden, met volmagt om de landverhuizing [te] bevorderen, naar zeer uitgestrekte gronden, waarvan [hij] zich in het bezit gesteld heeft, en om kolonisten voor zij[ne] onderneming te werven.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Zitting van Zaturdag, 23 November.

In deze zitting is ingekomen een ontwerp van wet, [...] wijziging der wet van Maart 1852, regelende de zaken [...] wees- en momboirkamers. — Verzending naar de afdeelingen.

Daarna zijn de discussiën over de 6de afdeeling (waterstaat[...]

van hoofdstuk V (Binnenl. Zaken) der Staatsbegrooting voor 1856 voortgezet, aanvangende met art. 73. Sommige der artikelen gaven aanleiding tot eenige discussie, of tot het doen van vragen en het geven van eenige inlichtingen, als b. v. bij art. 73 door den heer VAN AKERLAKEN, over de wetgeving op de wegen in het algemeen en het onderhoud van eenige speciale wegen in Noordholland; — bij art. 74 door den heer BOTS, omtrent het sluiten van de Zuid-Willemsvaart en de belemmeringen daaruit voortvloeijende; — bij art. 79, door den heer VAN ECK, omtrent het onderhoud van het kanaal van Sluis naar Breskens en dat van Sluis naar Brugge; door den heer VAN AKERLAKEN over de hooge opvoering der subsidiën aan polders enz. in 't algemeen en over eenige z. i. te hooge of geheel onnoodige subsidien in het bijzonder, en die op dien post een amendement zal voorstellen; — door den heer VAN BOSSE, insgelijks het onderwerp der hooge subsidiën, welk stelsel hij gelijk stelt met dat van premiën en bescherming, en over de wijze, waarop vele dier subsidiën worden verleend, zonder dat de verpligting van het Rijk genoegzaam blijkt, en de bijdrage dus alleen strekke tot ontheffing van particuliere vereenigingen; — door den heer VAN NISPEN, die voor het subsidie-stelsel is, doch met mate, tot aanmoediging en verwezenlijking van nuttige werken, waarbij niet alleen de belanghebbenden, maar ook het algemeen nut betrokken is, — door den heer VAN LIJNDEN, die als reden voor het subsidie aan den polder Erlecom opgeeft: het algemeen rivierbelang en niet de calamiteit van den polder; — door den heer VAN HEIDEN REINESTEIN, die het subsidie voor het kanaal van Coevorden naar de Vecht zeer verdedigt, waarop de heer STORM VAN 'S GRAVESANDE zegt, dat hij niets heeft tegen eene subsidie, maar dat hij den Minister opmerkzaam maakt, dat Drenthe bij deze zaak het grootste belang heeft. Hij wilde weten wat die provincie tot die werken zal bijdragen.

DE MIN. VAN BINNENL. ZAKEN antwoordt op de gemaakte opmerkingen betrekkelijk de opvoering der uitgaven voor dien post in het algemeen. Z. Exc. zegt, dat de bijdragen voor de droogmaking der veenplassen onder Hillegersberg en Kralingen en voor den aanleg van een kanaal van Coevorden naar de Vecht, geheel buitengewone posten zijn. Z. i. lieten de geldmiddelen van den Staat het toe, om deze posten op de begrooting te brengen. Z. Exc. gaat vervolgens over tot de beantwoording der verschillende vragen.

1o. de heer van Eck vroeg opheldering nopens den stand der onderhandelingen over *a.* het kanaal van Sluis naar Brugge en *b.* het kanaal van Sluis en Breskens. Over het eerste punt zijn nog onderhandelingen aanhangig tusschen den waterstaat en het gemeentebestuur van Sluis. Het plan der Regering is om *f* 15,000 voor het werk bij te dragen. Het tweede punt is ook eene zaak van oude dagteekening. Er berust op den Staat eene morele verpligting om voor dit werk eene aanzienlijke bijdrage te verleenen; van regeringswege is alles gedaan wat mogelijk was om de zaak tot een einde te brengen, maar de onderhandelingen over de plannen zijn nog niet afgeloopen. Aan den heer van Akerlaken antwoordt Z. Exc.: *a.* dat de bijdrage voor den polder van Erlecom niet strekt ten behoeve der waterkeering, maar wel in het belang der oever-verdediging en dus in het algemeen belang; *b.* dat de bijdrage voor het stoomgemaal van den polder van Herwijnen, ook noodig is in het belang der oever-verdediging; *c.* de ondervinding heeft bewezen, dat de droogmaking der veenplassen onder Hillegersberg en Kralingen, niet aan particulieren kan worden overgelaten. De provincie zal *f* 62,000 in de kosten bijdragen; bij de droogmaking van zulke groote plassen is het rijks belang betrokken; en *d* dat de aanleg van een kanaal van Coevorden naar de Vecht ook reeds een oud plan is. De billijkheid vorderde, dat er eene groote bijdrage tot verbetering der uitwatering verleend wierd; ook hier is het algemeen belang betrokken, want door de tot standkoming van dit kanaal, zal er een nieuwe uitweg voor de scheepvaart geopend worden. In antwoord aan den heer van Bosse, zegt de Minister, dat de vergelijking van het subsidie-stelsel met het geven van premiën aan de nijverheid niet opgaat, Het verleenen van premiën aan de nijverheid acht Z. Exc. niet goed, maar het subsidiëren van werken van publiek nut, is eene geheel andere zaak. Op de vraag van den heer van Bosse, waarom het Rijk nog bijdraagt in de onderhoudkosten der wegen ten laste der zes Noordhollandsche steden, antwoordt Z. Exc., dat hij op dit oogenblik overtuigd is, dat de commissie van beheer dier wegen het subsidie nog niet kan missen: die commissie is nog met schuldenlast bezwaard. In antwoord aan den heer van Nispen, geeft de Minister te kennen, dat de bijdrage aan het dijksbestuur van Drent, geschiedt in het belang der oever-verdediging. Aan den heer Storm van 's Gravesande antwoordt Z. Exc., dat de gemeente Coevorden in de kosten voor den aanleg van een kanaal van Coevorden, *f* 25,000 zal bijdragen. De rest zal gevonden worden uit eene bijdrage van de provincie en waarschijnlijk ook door geldleening.

De heer VAN AKERLAKEN beantwoordt den heer van Bosse en verdedigt de verpligting van het Rijk tot het verleenen eener bijdrage in de onderhoudkosten der wegen ten laste der zes Noordhollandsche steden. Wijders stelt hij op art. 79 (subsidiën aan besturen, maatschappijen en instellingen als bijdragen tot de bekostiging van werken) een amend. voor, om den post te verminderen met *f* 40,000, en dien te brengen op *f* 281,310.33.

De heer VAN HOËVELL ondersteunt het amend., niet omdat hij tegen het verleenen van subsidiën voor nuttige zaken gestemd is, maar omdat er posten op die afdeeling voorkomen, die hij niet noodig acht. Hij heeft hierbij vooral het oog op de bijdrage voor de Noord-Hollandsche wegen, zoo even door den heer van Akerlaken verdedigd.

De heer VAN NISPEN VAN SEVENAER ontwikkelt nader het begrip, dat hij aan het verleenen van subsidie hecht. Het amend., zoo als het is voorgesteld, durft hij niet te ondersteunen; indien men bepaald een amend. wil voordragen, dan moet men eerst den post splitsen en dan bepaald aanwijzen, waarop men vermindering wil aanbrengen?

De heer SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE is ook tegen het onbepaald verminderen van de eindcijfers der posten. Onderscheidene posten zijn bestreden: welke moeten nu vervallen of verminderd worden?

De heer VAN AKERLAKEN houdt nader de verpligting van het Rijk vol, tot onderhoud der Noordhollandsche wegen, omdat het decreet van 1811 alsnog van kracht is. Zijn amendement heeft betrekking tot de posten, die op *f* 82,000 zijn uitgetrokken; deze wil hij verminderd hebben met *f* 40,000.

De heer VAN GOLTSTEIN is, hoewel zijne gronden bekend zijn waarom hij tegen het subsidie-stelsel is, niettemin tegen het amendement. Zoo hij er voor zou zijn, dan ware het stellig met het oog op het onderhoud van de wegen ten laste der zes Noordhollandsche steden. Wil men een amend. voordragen, dan moet de post eerst gesplitst worden en moet men bepaald aanwijzen, waarop men vermindering wil aangebragt hebben.

De heer VAN BOSSE toont uit de argumenten, door den heer van Akerlaken aangevoerd, aan, dat het Rijk volstrekt niet verpligt is tot het onderhoud der besproken wegen. Tegen het amend. heeft hij bedenking, zoolang de geheele post niet gesplitst is. Maar hij meent toch, dat er een vorm te vinden is, om aan de bezwaren te gemoet te komen, namenlijk door eene bepaalde aanwijzing der verminderingen, die men op het oog heeft, even als dit gisteren met de sluizen te Dalem geschied is. Hij neemt dus de vrijheid twee amendementen voor te stellen, als 1o. om den post litt. *ss.* (nieuw te verleenen subsidiën en bijdragen) van het artikel weg te laten, en daartoe art. 79 met *f* 30,000 te verminderen; en 2o. om den post litt. *n* (onderhoudskosten der wegen, ten laste der zes Noordhollandsche steden) mede te doen vervallen, en daardoor het art. 79 met *f* 10,000 te verminderen.

De heer SCHIMMELPENNINCK V. D. OIJE is tegen den vorm dier amendementen. De toelichtende staat behoort wel *bij* de wet, maar is geen bestanddeel *van* de wet; de Kamer moet niet mede administreren, maar alleen over den geheelen post oordeelen.

De heer VAN BOSSE vraagt of, als de Kamer den post in 45 artikelen wil splitsen, zij dan niet volkomen in haar regt is en of er dan een ingrijpen is in het administratief gezag. Hij herinnert er aan, dat de Minister gisteren, bij het behandelen der sluizen te Dalem, de verzekering heeft gegeven, dat hij eene afzonderlijke voordragt voor den bouw dier sluizen zou voordragen.

De MIN. VAN BINNENL. ZAKEN zegt, dat het amend. van den heer van Akerlaken tot niets anders strekt dan om den Minister geheel vrij te laten. Hij weet, dat de Minister van den toelichtenden staat kan afwijken, maar de bedoeling is toch om aan de uitgetrokken posten vast te houden. Wat het amend. van den heer van Bosse betreft, hier bestaat hetzelfde geval als gisteren. Toen werd de vraag behandeld of voor de sluizen te Dalem eene afzonderlijke wet zal worden aangeboden. Maar Z. Exc. is tegen het amend. zelve, want de bijdrage voor de wegen der zes Noord-Hollandsche steden is in het algemeen belang noodig en de Minister zou in 1856 geene enkele nieuwe subsidie daarvoor mogen uitreiken. Het eenige middel zou zijn, om den post in 45 artikelen te splitsen, maar dan zal er eene discussie over locale belangen plaats hebben.

De heer TER BRUGGEN HUGENHOLTZ zal tegen het amend., nopens de weglating eener som van *f* 10,000 voor de wegen der zes Noordholland-che steden, stemmen, zoo de Min. de verzekering geeft, dat in het volgende jaar de quaestie over de gehoudenheid van het Rijk tot het bijdragen in die kosten naauwkeurig zal onderzocht worden. Tegen het tweede amend. is hij bepaald gestemd, omdat, in het stelsel van subsidie, de noodzakelijkheid zich kan voordoen om ook nieuwe subsidiën te verstrekken.

De heer V. GOLTSTEIN is voor de vermindering van den post van subsidie, maar hij is tegen den vorm van het amendement; hij stelt voor, art. 79 in twee artikelen te splitsen, namelijk art. 79 *a* al de te verleenen subsidien op een bedrag van *f* 291,310.33; en art. 79 *b.* nieuw te verleenen subsidiën *f* 20,000.

De MIN. meent, dat het amendement aanleiding zal geven tot bezwaren bij de Rekenkamer, omdat het moeijelijk te onderscheiden is, wat nieuw te verleenen subsidiën of wat doorloopende zijn.

De heer VAN RAPPARD zegt, over den vorm van het amend. van den heer van Bosse, dat de Grondwet het regt tot amend. geeft, en dus ook tot amendementen op de begrooting; maar hij twijfelt er aan, of de Kamer bevoegd is, zoodanig gemotiveerd besluit, als nu voorgesteld wordt, te nemen. Hij vreest ook, dat de Eerste Kamer de motieven niet zal kennen, waarom die post veranderd is.

De heer VAN BOSSE antwoordt, dat het van zelf spreekt, dat als de Tweede Kamer een amend. aanneemt, het dan om redenen geschiedt. De eerste Kamer ziet alleen op het resultaat.

De heer REINDERS verklaart zich tegen al de voorgedragene amendementen.

De heer ROCHUSSEN is het met den Minister eens, dat de splitsing, door den heer van Goltstein voorgesteld, comptabele moeijelijkheden zal opleveren. Bovendien, als hij een Minister voor zich ziet, die dagelijks blijken geeft van zijne eerlijke en ernstige zucht om het gemeen overleg te bevorderen, dan is hij overtuigd, dat de Minister geen te groote uitbreiding aan het subsidiestelsel zal geven. Hij is dus tegen al de amendementen.

De MINISTER antwoordt aan den heer Hugenholtz, dat hij in het volgende jaar alle toelichting bij den post voor de wegen der zes Noordhollandsche steden zal geven; een nieuw onderzoek acht hij evenwel niet noodig.

De heer VAN BOSSE trekt alsnu zijn amend. in nopens de bijdrage voor de Noordhollandsche wegen.

Alsnu worden de verschillende amendementen in stemming gebragt:

1o. het amend. van den heer VAN AKERLAKEN, om den post van art. 79 te verminderen met *f* 40,000. — *Verworpen* met 50 tegen 11 stemmen. *Voor* de heeren: van Hoëvell, Thorbecke, van Zuylen van Nyevelt, Jespers, van Akerlaken, Westerhoff, de Poorter, Anemaet, Storm, van der Linden en van Bosse.

2o. het amend. van den heer VAN BOSSE, om den post voor nieuwe subsidien, ten bedrage van *f* 30,000, van de begrooting weg te laten. *Verworpen* met 56 tegen 5 stemmen. *Voor* de heeren: Hoynck van Papendrecht, Westerhoff, Anemaet, Storm en van Bosse.

3o amend. van den heer VAN GOLTSTEIN, om art. 79 in twee artikelen te splitsen. *Verworpen* met 46 tegen 15 stemmen. *Voor* de heeren: Botz, Dullert, Anemaet, Storm, van Forcest, Elout van Soeterwoude, van der Linden, van Bosse, van Goltstein, Thorbecke. van Zuylen van Nyevelt, Jespers, Hoynck van Papendrecht, Westerhoff, en Wintgens.

Alsnu wordt art. 79 in zijn geheel in stemming gebragt en aangenomen met 50 tegen 10 stemmen. *Tegen* de heeren: van Bosse, van Hoëvell, van Akerlaken, Hoynck van Papendrecht, Westerhoff, Bots, Dullert, Anemaet, Storm en van der Linden.

Art. 80 wordt zonder discussie *aangenomen.*

Hiermede is afdeeling VI (Waterstaat) afgeloopen.

Alsnu was aan de orde afdeeling VII (onderwijs), doch op voorstel van den heer DIRKS wordt met 42 tegen 14 stemmen beslist, de discussien daarover tot aanst. Maandag uit te stellen.

De vergadering wordt daarna gescheiden tot aanst. Maandag, des voormiddags ten 11 ure.

De zinsnede, waarin de heer WINTGENS in de zitting van Vrijdag over de werken sprak, die in het Maassluische Diep worden aangelegd, moet aldus gelezen worden:

»Het geldt hier niet alleen het belang van Delfland, maar ook dat van Schieland, hetwelk voor een gedeelte gemeenschap heeft met den boezem van Delfland.«

Heden is verschenen het voorloopig Verslag der Tweede Kamer over het wetsontwerp, houdende aanvulling der wet van 1822 op het binnenlandsch gedistelleerd.

De overvloed van stof, die wij verpligt zijn te behandelen, gebiedt ons, uit dit verslag, dat 10 bladzijden groot is, slechts vlugtig de hoofdpunten mede te deelen.

Men heeft »vrij algemeen« geklaagd over de te late indiening der wet, die reeds op 1 Jan. ek. in werking moet treden; daartegen stond de meening over van andere leden, die verklaarden, dat de Regering den arbeid, voor deze wet vereischt, niet wel heeft kunnen aanvangen, dan nadat al de takken der wetgevende magt tot de afschaffing van den accijns op het gemaal hadden besloten. — Men vroeg of het niet raadzaam was, om de tegenwoordige wet slechts voor den tijd van een of twee jaren vast te stellen, onder de verpligting aan de Regering om inmiddels eene geheel nieuwe wet op het gedistelleerd voor te dragen; dat denkbeeld werd intusschen bestreden, op grond dat eene ondervinding van dertig jaren niet heeft doen zien de noodzakelijkheid van eene nieuwe wetgeving op dit onderwerp. — Voorts werd gevraagd of het doel, dat men zich voorstelde, namelijk het verleenen van meerdere vrijheid aan den brander in zijne fabriek en de ontheffing van een aantal thans op hem drukkende formaliteiten, niet te bereiken zou zijn door den aanslag van den accijns alleen te regelen naar den inhoud of de capaciteit der beslagbakken. Zoodanig stelsel wordt thans in Frankrijk en in Belgie gevolgd en schijnt daar goed te werken. Men deed echter daartegen opmerken, dat, al ware het raadzaam om in het bestaande stelsel der heffing van den accijns op het gedistilleerd eene diep ingrijpende verandering te brengen, hetgeen door velen betwijfeld wordt, dan toch het Fransche en Belgische stelsel zich uit het aangeduide oogpunt der opheffing van belemmeringen niet zoo zeer aanbeveelt, als men oppervlakkig vermoeden zou. Van dat stelsel is toch de invoering van het zoogenaamde *exercice* met de daaraan verknochte belemmeringen onafscheidelijk, tenzij men de rigtige heffing van den accijns al te veel in de waagschaal wilde stellen. Van de andere zijde werd geantwoord, dat zoo als het wetsontwerp thans luidt, reeds eene soort van *exercice* in de gemeenten, waar zich ruwstokerijen bevinden, zou bestaan.

Eindelijk volgen een aantal vragen over en bedenkingen tegen de afzonderlijke artikelen der wet, welke allen van technischen aard zijn, voor verkorting min vatbaar en alleen voor den ingewijde in het vak van branderij en distilleerderij verstaanbaar.

's Gravenhage, 24 November.

Z. M. heeft aan den heer E. W. van Dam van Isselt, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als schoolopziener in het achtste schooldistrict van Gelderland, onder dankbetuiging voor de in die betrekking gedurende vele jaren bewezene diensten.

Bij Koninklijk besluit zijn verleend de volgende pensioenen, als aan: J. Bijeen, landmeter der 1e klasse bij het kadaster te Zutphen; B. E. L. Copplee, visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Zwolle; C. van der Beeck of Beek, id. te Bergen op Zoom; D. Koeper, commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam; C. Wijnmalen, directeur van het postk. te Steenbergen; J. Averes, brievenbesteller aan het postk. te Haarlem; P. Scheerrens of Scheerens, id. te Oostburg; J. W. Beckers, id. te Vaals; M. M. J. s' Jacob, wed. van J. P. Overgauuw Pennis, in leven directeur der registratie en domeinen in Overijssel; J. H. A. baronesse van Munnich, wed. van A. F. J. baron Sloet tot Lindenhorst, in leven ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Glanebrugge; L. van Taets, wed. van G. de Stegers ter Borch, in leven ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Hoogeveen; J. Zuid, wed. van P. C. G. Ortlepp, in leven commies der 1e klasse bij 's Rijks belastingen te Anloo; P. H. C. en H. Ortlepp, minderj. kinderen van wijlen P. C. G. Ortlepp en J. Zuid, onder voogdij van W. Zuid, id.; J. Haps, wed. van J. M. Kistler, in leven commies der 3de klasse bij 's Rijks belastingen; M. Weemaes, wed. van F. A. de Pauw, id. der 2de klasse; J. A. en C. de Pauw, minderj. kinderen van F. A. de Pauw, onder voogdij van J. Vermoet, id.; G. A. de Pauw, minderjarigen zoon van F. A. de Pauw, onder voogdij van J. Vermoet, id.; J. Meijer,

commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam; P. van Toor of van Thoor, domeinbode.

Bij Z. M. besluit van den 7den October, no. 4, is benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Edam, P. J. Ploos van Amstel Hollman med. doct. aldaar.

Bij Z. M. besluit van den 22sten November no. 48 is aan L. J. Toulon van der Koog op zijn daartoe gedaan verzoek verleend eervol ontslag uit zijne betrekking van plaatsvervangend kantonregter te Wijk bij Duurstede.

Bij Z. M. besluit van den 22 November no. 41 is benoemd tot regter plaatsvervanger in de Arrond. Regtb. te Alkmaar, Jhr. mr. D. van Foreest aldaar.

Z. Exc. de baron de Bock Hermsdorff, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. D. H. den hertog van Nassau bij het Nederl. Hof, is heden uit deze residentie naar Nassau teruggekeerd. HH. MM. de koning en koningin hebben Z. Exc. gedurende zijn verblijf alhier in een bijzonder gehoor ontvangen.

De heer de Bille Brahé, zaakgelastigde van Denemarken bij de hoven der Nederlanden en Belgie, zal heden deze residentie verlaten, om naar Brussel terug te keeren.

Bij den Minister van Finantien is van een Katholijk priester, onder het postmerk 's Hertogenbosch van den 21 dezer, als teruggave aan 's Rijks schatkist, eene som van *f* 170 ontvangen.

Nopens de voordragt van wet op de Militie, die in gereedheid moet zijn gebragt, wordt gemeld: De dienstpligtige leeftijd, welke door velen van onzen landaard als te jong beschouwd werd, zou, indien ik wel onderrigt ben, bij de nieuwe wet een jaar later gesteld worden, volgens art. 181 der Grondwet. Voorts zou er eene zee-militie worden ingevoerd, waartoe zeevarenden, schippers en visscherlieden zullen genomen worden, onder eenen verkorten diensttijd van slechts vier jaren (die nu op 5 jaren is bepaald). Vermindering van vrijstellingen; onder anderen die aan de buitenlandsche zeevarenden, bij de thans vigerende wet verleend. Afschaffing van het dus genaamd buitengewoon contingent. Voorts zou nog het nieuwe wets-ontwerp bepalen, het gewoon contingent om te slaan, in stede van gelijk thans over de bevolking, over het getal ingeschrevenen van ieder jaar. (*Amst. Ct.*)

Van den 1 Jan. tot den 31 October dezes jaars zijn de Sond gepasseerd 14013 schepen, als 1434 Nederlandsche (170 meerder dan het vorige jaar); 2545 Pruissische; 4726 Noordsche en Zweedsche; 1408 Deensche; 2107 Engelsche; 664 Mecklenburger; 61 Lubecker; 36 Hamburger; 17 Bremer; 629 Hannoversche; 156 Oldenburger; 117 Fransche; 11 Belgische; 40 Amerikaansche: 50 Napolitaansche; 11 Portugeesche en 1 Spaansch schip. Gedurende de eerste 9 maanden van 1854 waren 14534 schepen de Sond gepasseerd, waaronder 178 Russische. Dit jaar wordt niet één Russisch schip als doorgevaren gemeld.

Aanstaanden Dingsdag, des namiddags ten 2 ure, zal er bij den Hoogen Raad der Nederlanden eene plegtige openbare algemeene vergadering plaats hebben, tot het installeren van den heer Mr. F. de Greve, als president, en van Jhr. Mr. B. van den Velde, als vice-president bij dat Hooge Regterlijke collegie. De heeren advocaten en procureurs bij den Hoogen Raad zijn tot het bijwonen der plegtigheid uitgenoodigd.

Zoo als wij eergisteren meldden, heeft het Prov. Geregtshof in Zuidholland den 22 dezer eene plegtige algemeene vergadering gehouden ter installatie van den heer Mr. A. van Galen, benoemd procureur-generaal bij het Prov. Geregtshof in Gelderland, laatstelijk die functie uitoefenende bij het hof in Noordbrabant, als proc.-gen. bij dit Hof benoemd, bij Koninklijk besluit van 19 October ll., en zulks in plaats van den heer Jhr. Mr. W. J. Junius van Hemert, op zijn verzoek eervol ontslagen.

De *Voorzitter*, Mr. J. A. Philipse, deze algemeene vergadering geopend hebbende, en nadat de nieuw benoemde door den heer griffier was binnengeleid, heeft in treffende bewoordingen 's Hofs leedgevoel te kennen gegeven over het verzocht ontslag door den heer Junius van Hemert, die gedurende eene zoo lange reeks van jaren als proc.-generaal bij dit Hof was werkzaam geweest, hoezeer men de redenen moest eerbiedigen, die den heer van Hemert tot het verzoeken van dat ontslag hebben bewogen. Hij weidde vervolgens uit over de bijzondere verdiensten en bekwaamheden van den heer van Hemert en over de bijzonder eervolle wijze, waarop hij zijne betrekking ten dienste van het land en van de justitie had vervuld, terwijl hij in hartelijke taal in herinnering bragt de goede en vriendschappelijke verstandhouding, die er tusschen den heer van Hemert en de leden van het Hof steeds in het algemeen had bestaan, en waarin hij, Voorzitter, in het bijzonder mogt verkeeren. Hij smeekte voorts Godes beste zegeningen voor den afgetreden proc.-gen. af. Vervolgens gaf hij het woord aan den heer advocaat-gener. la Grappe Dominicus, tot het doen van het requisitoir ter installatie van den nieuw benoemden procureur-generaal. De adv.-gen. la Grappe Dominicus, hiertoe overgaande, requireert de voorlezing der acte van eedsaflegging van den nieuw benoemde, en dat deze door den President als proc-gen. worde geïnstalleerd. Nadat de griffier de bedoelde acte had voorgelezen heeft de *Voorzitter* andermaal het woord opgevat en dit bepaaldelijk gerigt tot den nieuw benoemde. Hem, namens het Hof, plegtstatig als procureur-generaal verwelkomende en begroetende, schetste hij den nieuw benoemde de vele, gewigtige en veelomvattende verpligtingen, op den proc.-gen. in het algemeen berustende, maar vooral in dit aanzienlijke gewest. Groote waarborg dat de nieuw benoemde met al den omvang en het gewigt der hem opgelegde taak moet bekend zijn, lag voorzeker, zeide de Voorzitter hoofdzakelijk, in de langdurige vervulling eener dergelijke betrekking in de zoo aanzienlijke provincie Noordbrabant, in de bijzondere onderscheiding, den heer van Galen te beurt gevallen en in de opgevolgde zoo vereerende benoemingen van procureur-generaal eerst in Gelderland, later in dit gewest. Hij wenschte hem met 's Konings vereerende onderscheiding, bijzonder ook namens al de leden van het Hof, geluk, beval zich en het Hof in de welwillendheid van den proc.-gen. aan en verklaarde ten slotte den heer van Galen als procureur-geneneraal bij dit Hof wettiglijk te zijn geïnstalleerd. — De heer van Galen heeft hierop in eene sierlijke rede kenbaar gemaakt de beide verschillende gevoelens, waardoor hij zich op dit oogenblik zeer levendig voelde getroffen, namelijk die van vreugde en bezorgdheid; de vreugde, die hem bezielde, was het gevolg van 's Konings onverdiende gunst door hem, met intrekking van een vroeger besluit, hem deze hoogst vereerende betrekking op te dragen. Aan den anderen kant evenwel ziende op de ongemeene verdiensten van zijnen voorganger, op de luisterrijke balie bij dit Hof, op den grooten omvang der op hem rustende verpligtingen, ziet hij die vreugde verzeld met eene niet te onderdrukken bezorgdheid. Hij durft evenwel rekenen op de ondersteuning van de leden van dit Hof, om aan te vullen waar hij mogt te kort schieten.

Door deze hoop bemoedigd, hoopt hij zich zijne betrekking waardig te maken, terwijl hij nog uitdrukkelijk aan heeren advocaten-generaal zijne overtuiging te kennen gaf, dat hij zijne onderscheiding aan een louter toeval meer dan aan hoogere verdienste toeschreef en dus zich bij voortduring vleide met hunne ondersteuning, hetzij uit hoofde van hun beter oordeel in voorkomende regtszaken, hetzij wegens meerdere plaatselijke bekendheid met dit gewest. Hij beval zich ten slotte in de achting, vriendschap en toegenegenheid zoowel van de leden van dit hof als van die van het Openbaar Ministerie der griffie en der balie aan, tot welke hij mede het woord rigtte, en waarbij hij ook deed uitkomen, dat, moge beider standpunt verschillend zijn, evenwel beider roeping niet minder is: goede handhaving van wet en regt, zonder dat de goede verstandhouding onderling daarbij behoefde te worden gestoord. De heer Faber van Riemsdijk heeft hierna, namens de orde van advocaten alsmede namens heeren procureurs, den nieuw benoemde geluk gewenscht, hem de verzekering hunner hoogachting en toegenegenheid gegeven; waarna deze algemeene Vergadering is gesloten.

Programma der uit te voeren muzijkstukken door het muzijkcorps van het 4de regement dragonders in de groote zaal van het *Groot Paviljoen*, in het Bosch, op Zondag middag ten *twee ure*:

1o. Constantin-Marsch; Gung'l; 2o. Ouverture le Brasseur de Preston, Adam; 3o. Fantaisie, Volke; 4o. Traume auf dem Ocean-Walzer, Gung'l; 5o. Air Varié, Golde; 6o. Cavatine de l'opéra le Pirate, Bellini; 7o. Potpourri, Martha Muller; 8o. Clara-Polka-Mazurka, Heinsdorff en 9o. Galop.

Op den 15 Nov. jl. is op eene muur der binnenplaats van het logement van de weduwe van Ingen, te Nieuwe Schans, door den zeekapitein J. H. D., die aldaar even te voren met de Hannoversche diligence was aangekomen, voor een oogenblik nedergelegd, en dadelijk daarna vermist eene nieuwe portefeuille van zwart leder, van binnen voorzien van een slotje, waarin zich bevond een prima wissel, groot *f* 1,114, geëndosseerd op van Aken te Amsterdam, 1 bankbiljet van *f* 200, en 1 muntbiljet van *f* 10, waarvan de nummers niet kunnen worden opgegeven, voorts eene rekening van den Nederlandschen Consul van Aken te Gothenburg, en een brief, geadresseerd aan van der Meer te Sappemeer.

De Officier van Justitie te Winschoten verzoekt nasporing, berigt en opzending der vermiste goederen, zoomede aanhouding van den verdachten bezitter, bijaldien daartoe genoegzame termen mogten bestaan.

Door een ingezeten der gemeente Rotterdam is, tijdens hij zich op zijn buitengoed bij Renkum bevond, vermist een obligatie groot 100 pond sterling, Peru, leening 1853, rentende $4\frac{1}{2}$ per cent, no. 9232.

De hoofdcommissaris van politie, te Rotterdam, verzoek aanhouding en berigt. (*Pol. bl.*)

Amsterdam, 24 Nov. De heer A. M. Chumaceiro alhier is benoemd tot rabbijn te Curaçao, en zal heden eene afscheidsrede houden in de Ned. Port. Isr. synagoge alhier.

* **Arnhem**, 22 November. Een noodlottig ongeluk had heden morgen plaats in den water-koren-molen van den molenaar van der Toren. De knecht, een ongehuwd persoon van acht en twintig jaren, bezig zijnde met beitels te slijpen, op den, door een rad van den in werking zijnde molen dragenden slijpsteen, had het ongeluk, dat zijn voorschoot, met een band aan zijn hals vastgemaakt, tusschen den slijpsteen kwam, met dat gevolg, dat hij opgenomen werd en met den steen moest ronddraaijen, geene mogelijkheid hebbende om zich los te maken. Op zijn hulpgeroep, kwam de dienstmaagd toeloopen, maar de ontsteltenis belette haar dadelijk hulp te bieden. Gelukkig werd een ander persoon ter hulp geroepen, die, nadat de knecht ongeveer tien minuten in dien toestand had doorgebragt, hem afsneed. Maar de ongelukkige was bewusteloos; zijn aangezigt was bont en blaauw, want hij was half geworgd. De redder had geen besef, hoe den molen te doen stil staan, en dit verlengde den lijdenstijd. Spoedig werd er geneeskundige hulp ontboden. De lijder onderging eene aderlating, maar van de vier geneesheeren, waren er, die zijnen toestand bedenkelijk vonden. Dezen middag heeft hij eenige kennis doen blijken en eenigzins een paar woorden kunnen uitbrengen. Het is te hopen, dat door dit ongeluk geen menschenleven zal te betreuren zijn.

Dordrecht, 23 Nov. Gisteren zijn alhier tot leden van de Kamer van koophandel en fabrieken herkozen, de heeren J. B. 't Hooft, P. W. Balen, L. N. Roodenburg, en J. N. J. Jantzon van Erffrenten van Babylonienbroek.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fr. Schouwb., Maandag, 26 Nov. $6\frac{3}{4}$ ure.

LA CONSCIENCE, drama en 5 actes; LES NOCES DE JEANNETTE, opéra-comique en un acte.

Kon. Holl. Schouwb., Dingsdag, 27 Nov. $6\frac{1}{2}$ ure.

GEREGTIGHEID EN WRAAK, OF DE VADER REGTER OVER ZIJN ZOON, tooneelspel in 5 bedrijven; daarna: DE ZUSTER VAN JOCRISSE, kluchtig blijspel in 1 bedrijf.

Advertentiën.

MAATSCHAPPIJ:

DE TOEKOMST.

EERSTE

GROOT INSTRUMENTAAL CONCERT,

Op WOENSDAG, 28 NOVEMBER 1855,
in het Lokaal van den Koninklijken Schouwburg,
DAT VOOR DEZE GELEGENHEID ALS BIJ GALA VERLICHT ZAL ZIJN.

Het Orkest zal gedirigeerd worden door den Heer
J. H. LUBECK.

PROGRAMMA.

EERSTE AFDEELING.

1. JUBEL-OUVERTURE, *C. M. von Weber.*
2. 9de SYMPHONIE, *L. van Beethoven.*
   a. ALLEGRO MA NON TROPPO.
   b. ADAGIO, MOLTO É CANTABILE.
   c. SCHERZO MOLTO VIVACE.
3. OUVERTURE: LÉONORE, *L. van Beethoven.*

TWEEDE AFDEELING.

4. SYMPHONIE (*a* mol), *Niels, W. Gade.*
5. OUVERTURE: L'ÉTOILE DU NORD, *Giacomo Meyerbeer.*

Aanvang ten half acht ure.

NB. Het Bureau zal voor Heeren Donateurs en Dames Donatrices (volgens art. 73), op Dingsdag 27 dezer, van 10 tot 1 uur geopend zijn.

Tot het bespreken der Plaatsen, zal het Bureau op Dingsdag, 27 dezer, van 1 tot 3 uur, en op Woensdag 28 dezer, van 10 tot 3 uur geopend zijn, tegen betaling van 10 Cents extra per Plaats.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Stalles f 3.00. — *Eerste Rang en Loges grillées f* 2.50. — *Loges fermées f* 2.00. — *Tweede Rang en Baignoires f* 1.50. — *Parterre f* 1.20. — *Derde Rang f* 0.75. (30)

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 24 November 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	62 1/4	5/16	1/4
Dito dito 1844.	3	73 7/16	—	—
Dito dito 1844.	4	92 1/2	3/4	3/4
O. I. L. 1844 . . .	4	92 7/16	—	—
Amort. Synd.	3 1/2	—	—	—
Hand.-maats.	4 1/2	129	—	—
BELGIE. certific. bij *Rotschild*. . .	2 1/2	49 3/4	—	—
RUSL. Bij *Hope* 1798 en 1816 . .	5	101 1/2	—	—
Dito 1828—1829 . .	5	100 1/4	—	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	56 5/8	—	—
Neg. 1831—1833. .	5	—	—	—
Hope en C°. 1840.	4	74 3 4	—	—
Stieglitz.	4	—	—	—
dito 1854.	5	80 5/8	—	—
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	—	—	—
POLEN. Certific. . .	4	68	—	—
Aand. Lot. fl. 500.		—	—	—
SPANJE. Nieuwe . .	1 1/4	19 1/2	9/16	1/2
Buitenl.	3	—	—	—
Binnenl. 6/m. . . .	3	32 13/16	—	—
Cert. Coup.		4 7/16	—	—
Amortisable		6 1/16	1/8	—
PORTUG. Lond. . . .	3	40 1/8	3/16	1/8
OOSTENR. Metal. . . 1816—1852. . . .	5	62 5/8	11/16	—
Dito 1849—1854. .	5	72 5/8	11/16	—
Dito Zilv. Nation. .	5	65 3/4	13/16	3/4
Dito 1847—1852. .	2 1/2	31 7/8	15/16	—
PRUISS. Lot. 1854. .	3 1/2	194	—	—
BRAZ. Lond. 1824. .	5	97 3/4	—	—
PERU 〃	4 1/2	—	—	—
MEXICO 〃	3	18 1/16	1/8	—
GREN. 〃	2 3/4	17 1/2	9/16	—
Uitgestelde.		6 9/16	5/8	—
ECUAD. Lond. . . .		3 5/8	3/4	3/4
VENEZ. 〃 . . .	4	—	—	—
Uitgestelde.	1 1/2	—	—	—

Oostenrijksche fondsen flaauwer, overigens onveranderd.

Nieuwe Ecuador 15.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid. . . .	3	pCt.	88 1/2 à —
Spanje.	1 1/4	〃	19 3/4 à —
Mexico	3	〃	19 1/4 à —

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4 1/2	pCt. fr.	—
〃 〃	3	〃	65.70
Spanje	3	〃	—
〃	1 1/4	〃	—

WEENEN, 23 Nov.

Metalliek	5 pCt.	73 3/4
Nationaal	5 〃	77 1/4
Wissel London	〃	11.01
Zilver	〃	14

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.